

Önkormányzati választások Szentmártonkátán 2010

Október 3-án önkormányzati választásokat tartottak Magyarországon. Az eredmények értékelése zajlik országos és helyi szinteken is. Ezúttal már kis falunk sem kerülheti el az eredmények értékelését: jelen írásom célja az eredmény értékelése és néhány előre feltett kérdésre adott válasz keresése. Egy, helyes válasz talán sosem lesz, de válaszokat adhatunk kérdéseinkre.

Az elemzés során a valasztas.hu-n fellelhető adatokkal dolgozok, s ott az első önkormányzati választás - aminek adatai elérhetőek - az 1998-as, így a 12 évvel ezelőtti eredményektől van lehetőségünk vizsgálni a mártonkátai eredményeket. A bő egy évtized alatt egyre több információt gyűjtöttek alkalomról alkalomra, így napjainkban már az egyes szavazókörök adatainak külön-külön való értelmezésére is lehetőségünk van.

Az elemzés tárgya három kérdésre keresendő válasz:

- 1- Mik voltak a polgármester választás eredményei? Van-e összefüggés a jelölt polgármester- és képviselőjelöltként kapott szavazatai között?
- 2- Van-e összefüggés egy párt és az általa támogatott jelölt eredménye között Mártonkátán? S ha igen, mi az?
- 3- Az egyes jelöltek eredményei hogyan változtak választásról választásra? Vannak-e látható tendenciák?

3. Jelöltek eredményei választásról választásra

Az eredmények bemutatásához két táblázatot használok. Kiemeltük azokat az eredményeket, amelyekkel bejutottak a testületbe, s kiemeltük és dőlttel írtuk azokat, amelyekkel ciklus közben lettek képviselők. Az első táblázatban az 1998-2010 közötti választásokon induló valamennyi jelölt eredményei szerepelnek. Itt az látható, hogy az egyes jelölteknek évről-évre hogyan változott a szavazóiknak a száma. A második táblázatban már csak néhány kiválasztott jelölt (bejutottak egyszer, többször indultak, vagy idén akik még közel lesznek a bejutáshoz) szerepel, s itt százalékos eredményeiket jelenítettem meg.

3.1. Jelöltek szavazatai

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
Ifj. Babicz József Dodi		387		
Baloghné Kovács Magdolna			777	
Baranyi Julianna			460	416
Bartucz Zoltán				447
Békési Mihályné			461	252
Botos Ernő			269	
Böszörményi Gyula	492	312	254	
Burgyán Benő			443	330
Dr. Csanálosy József	963	999		
Császár István		285		
Czakó Ádám	540	547		
Czalbert-Halasi Ferencné			264	
Danyi Mátyásné Szabó Erzsébet	559	571	365	
Danyi Róbert	68			
Fehér Ferenc		343		
Fehér Ferencné			442	297
Fejős László				281

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
ifj. Fejős László				330
Fodor Zoltán			1080	844
Füzesi Pál Ferenc			367	
Füzesiné Nyilasy Éva		244		
Gábor Ferencné			97	
Galacz Istvánné				152
Gácsi Zsolt				324
Gyenes Béláné Szöllősi T. Kata	624			
Gyenes Sándor	420			
Hajnal Antal	402	394		
Hajnal Etelka			284	
Hajnal Gábor		376		
Dr.Hajnal Károly	418	459	592	357
Hajnal Sándor		522	388	
Dr. Hashim Mohammed Sayed			687	
Hájas Gábor				198
Hájas Kálmán			429	
István János			298	
Istvánné Druhalócki Margit		389		
Karai Istvánné Bachmer Katalin		300		
Karai Istvánné Krajcz Jolán		401	465	242
Káplár Istvánné Kele Jolán	465	403	448	195
Kármán Sándorné		265		
Kele István	176	213		
Kele Pál	190			
Kele Sándorné			880	469
Kele Sándorné Erzsébet		334	327	276
Kerek Mária				228

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
Kiss Tivadarné		499	307	
Kissné Pásztor Éva	529	615	613	222
Koncz Lászlóné			178	206
Kutka Attila	215			
Lantos István		335		280
Lesti Bertalan	640	532	443	599
Mátyus Lajos Andrásné			112	
Mester Norbert				276
Mészáros Kálmán	365			
Monostori Antal		387		
Nagy Gyula			420	
Patócs István	523	533	451	297
Povázson László	387	484	277	399
Povázson Sándor	335			
Rada Tibor			408	279
Sasvári Zoltán	355	401	247	
Sasvári Zoltán (ifj.)				294
Sikos Ádám		489	355	
Skoda Ferenc		893	610	528
Sutus Istvánné	355	351		178
Szabó Ernőné Marjos Ida	578	587		
Szabó Ferenc	543	385		
Szabó Tamás			262	
Tasi Rafael	139			
Tatár Károlyné			356	
Tóth Györgyné Kovács Olga				161
Tóth Gyula			121	
Id. Tóth Gyula	180			

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
Dr. Urbán Viktor				477
Vargáné Kovács Erika		261		
Varga Tibor Róbert			626	
Zsardon István	389			

A 77 jelölt közül összesen 12 személynek sikerült javítania korábbi eredményén. A javítást piros színnel jelöltem. A vizsgált időszakban a második bejutása alkalmából sikerült ezt elérnie Czakó Ádámnak, Dr. Csanálosy Józsefnek, Danyi Mátyásnének, Kissné Pásztor Évának, Patócs Istvánnak és Marjos Idának. Többszöri próbálkozásra sikerült Dr. Hajnal Károlynak, Karai Istvánnénak és Povázson Lászlónak. Utóbbi esete azért is érdekes, mert a kezdeti rosszabb eredmény után egy jó eredményt elérve ciklus közben került be a testületbe, majd elvesztette szavazói közel felét, de most ismét sikerült felkapaszkodnia, s bejutnia, pedig még csak a legelső eredményét érte el, nem a kimagaslót. Szintén javított eredményén Koncz Lászlóné és Sasvári Zoltán, de ők javítással sem jutottak be.

Dr. Hajnal Károly, Kissné Pásztor Éva, Lesti Bertalan s Povázson László esete azért is érdemel külön említést, mert több, mint száz szavazatot tudtak javítani egyik választásról a másikra.

Lesti Bertalan esete több ok miatt is kiemelkedő. Egyrészt családi emlékek közt kutatva azért az kiderül, hogy az 1994-es (az interneten adatokkal nem rendelkező) választás alkalmával kevesebb szavazatot kapott, mint 1998-ban, vagyis szintén tudott javítani. Így viszont elmondható az is, hogy 16 év elmúltával is sikerült hoznia azt a szavazatot, amit első alkalommal is. Ha hozzávesszük, hogy anno 11, most pedig már csak 8 főre lehetett szavazni, akkor a korábbi eredmény megugrása igen nagy teljesítmény, ami nyilván összefüggésben van azzal, hogy lendületet tudott gyűjteni, s új oldaláról tudott bemutatkozni a község lakosainak. Ennek hatására visszaszerezhette korábbi szavazóit, valamint új csoportokat tudott megszólítani.

3.2. Jelöltek százalékos eredményei

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
Baloghné Kovács Magdolna			4,9	
Baranyi Julianna			2,91	4,22
Bartucz Zoltán				4,54
Békési Mihályné			2,91	2,56
Böszörményi Gyula	4,69	2,15	1,6	
Burgyán Benő			2,79	3,35
Dr. Csanálosy József	9,18	6,89		
Czakó Ádám	5,15	3,77		
Danyi Mátyásné Szabó Erzsébet	5,33	3,94	2,3	
Fehér Ferencné			2,79	3,01
ifj. Fejős László				3,35
Fodor Zoltán			6,81	8,57
Gácsi Zsolt				3,29
Gyenes Béláné Szöllősi T. Kata	5,95			
Hajnal Antal	3,83	2,72		
Dr.Hajnal Károly	3,98	3,17	3,73	3,62
Hajnal Sándor		3,6	2,45	
Dr. Hashim Mohammed Sayed			4,33	
Karai Istvánné Krajcz Jolán		2,77	2,93	2,45
Káplár Istvánné Kele Jolán	4,43	2,78	2,82	1,98
Kele István	1,68	1,47		
Kele Sándorné			5,55	4,76
Kele Sándorné Erzsébet		2,3	2,06	2,8
Kiss Tivadarné		3,44	1,94	
Kissné Pásztor Éva	5,04	4,24	3,86	2,25
Koncz Lászlóné			1,12	2,09

Jelölt	1998 (11)	2002 (11)	2006 (13)	2010 (8)
Lantos István		2,31		2,84
Lesti Bertalan	6,1	3,67	2,79	6,08
Patócs István	4,98	3,68	2,84	3,01
Povázson László	3,69	3,34	1,75	4,05
Rada Tibor			2,57	2,83
Sasvári Zoltán	3,38	2,77	1,56	
Sikos Ádám		3,37	2,24	
Skoda Ferenc		6,16	3,85	5,36
Sutus Istvánné		2,42		1,8
Szabó Ernőné Marjos Ida	5,51	4,05		
Szabó Ferenc	5,17	2,66		
Dr. Urbán Viktor				4,54
Varga Tibor Róbert			3,95	

Ennek a táblázatnak az adatait már nagyobb mértékben befolyásolta a választás részvétele, a jelöltek száma és az átlagosan leadott szavazatok száma. A 40 jelölt közül 16-an tudtak javítani előző eredményükhöz képest, s látható, hogy a korábbi táblázatunkkal néhol nem megegyező eredményeket kaptunk.

Baranyi Julianna, Burgyán Benő, Fehér Ferencné, Fodor Zoltán, Kele Sándorné Erzsébet, Lantos István, Patócs István, Rada Tibor és Skoda Ferenc szavazatainak száma valamikor csökkent, de százalékos eredményük ennek ellenére mégis javult. Többek esetében természetesen a szavazatok száma a százalékos eredmény javulását is magával hozta. Lesti Bertalan eredménye azért figyelemre méltó, mert legjobb százalékos eredményét ismételte meg.

Kissné Pásztor Éva esete pedig azért érdemel említést, mert szavazatai alapján 2002-re javított, s úgy festett 2006-ban megtartotta pozícióját, de százalékos eredményeit tekintve egy folyamatos gyengülést mutatnak adatai.

4. Összefoglalás

Az elemzés során három kérdésre kerestünk és talán sikerült is találnunk választ.

1- Mik voltak a polgármester választás eredményei? Van-e összefüggés a jelölt polgármester- és képviselőjelöltként kapott szavazatai között?

Láttuk, hogy Szentmártonkátán hivatalban levő polgármestert még nem győztek le, de még csak meg se szorongattak. Rendszeresen van azonban 4-500 ellenszavazat, ami több induló esetén osztódik, gengítve annak esélyét, hogy leváltsák a hivatalban levőt. Polgármester 1000 szavazatnál kevesebbel senki sem lett, így ha valaki indulni akar legalább ezt a számot kell irányadónak tekintenie.

Ha valaki polgármesterjelöltként is és képviselőjelöltként is indul, utóbbinál több szavazatot fog kapni, ha nem nyeri meg a polgármesteri tisztséget, mert a szavazók "kompenzálják", hogy polgármesternek nem szavazták meg. Most, hogy kevesebb szavazata van egy-egy választópolgárnak a különbség sem olyan jelentős már, mint régebben.

2- Van-e összefüggés egy párt és az általa támogatott jelölt eredménye között Mártonkátán? S ha igen, mi az?

Szentmártonkátá falu jellegéből adódóan - mindenkiről gyorsan lehet információkhoz jutni - a párt hovatartozást felülírja a személyes ismertség. Ha valakit nem akarnak bent látni a szavazók, nincs olyan támogatottsága, akkor semmilyen időben semmilyen párt színeiben nem fog bejutni. Ha ismerté és elfogadottá teszi valaki magát, akkor akár ellenszenves vagy vesztes pártja ellenére is be fog jutni, mert a helyi kapcsolatok felülírják az országos párt szimpátiát.

3- Az egyes jelöltek eredményei hogyan változtak választásról választásra? Vannak-e látható tendenciák?

A testület létszámának változása természetesen nagyban befolyásolja a szavazatok eloszlását, de még így is értelmezhető az eredmény. A legtöbb jelölt az első alkalommal ér el jó eredményt, majd választásról-választásra csökken támogatottsága. Bravúrt ér el az, aki képes javítani első választási eredményén, s ez akkor igaz, ha nem is ismerjük az 1994-es adatokat már, hisz a tendencia a mérvadó. Kevesen tudtak javítani, s többeknek még úgysem sikerült bejutni a testületbe, hogy javítottak eredményükön. Folyamatosan bejutni, minden testületnek tagjává válni akár 3-4 ciklusok keresztül is igen nehéz, még nagy ismertség ellenére is. A megújulás képessége nélkül talán nem is lehetséges.

A választásról összességében elmondható, hogy Szentmártonkátán hivatalban lévő polgármester nem kapott 1000-nél kevesebb szavazatot és soha nem győzték le választásokon, habár 4-500 szavazat mindig érkezik ellene is.

A 8 fős testületbe bejutott két bolt tulajdonos, két jogász, egy takarékegyesítő vezető, egy tanár-polgármesterjelölt, egy labdarúgó egyesület vezető és egy hírforrás-blogger.

Látható, hogy az ország jelentős területein tapasztalható szavazási fegyelem nem alakult ki, nem hallgatnak szimpatikus pártjaikra a szavazók, mikor a helyi testületet kell megválasztaniuk, inkább a személye ismertségük alapján kialakult kép a meghatározó. A választásokon többször induló jelöltek rendre rosszabb eredményeket érnek el indulásról indulásra, s csak kevesen voltak képesek ismételni legjobb, vagy legelső eredményüket. Ez alapján többen utolsó ciklusukat kezdik meg.

Lesti Árpád

2010. október 8.